

Zprávy a oznámení

Mše 8. prosince

Ve středu 8. prosince o slavnosti Neposkvrněného početí Panny Marie bude sloužena mše sv. v městském kostele od 18.00 hod., aby byla umožněna účast i těm, kdo mají delší pracovní dobu či dojíždějí.

Bohoslužba v domově důchodců

V rožmitálském domově důchodců bude sloužena mše sv. ve čtvrtek 9. prosince od 14.30 hod.

Biblická hodina v Bohutíně

Prosincová biblická hodina se bude konat na faře v Bohutíně ve čtvrtek 16. 12. Začátek je plánován na 18.30 hod.

Mše 17. prosince

V pátek 17. prosince bude sloužena mše sv. v městském kostele již ráno od 8.30 hod. Večer totiž povedu duchovní obnovu v Písku.

Vítání Betlémského světla

V sobotu 18. prosince k nám skauti opět přivezou světlo z Ježíšova rodiště Betléma. Uvítáme je, jako již tradičně v městském kostele v 16.30 hod. Poté bude možnost si světlo odnést do svých domovů.

Vystoupení dětí ZŠ Hvožd'any

V neděli 19. prosince po mši sv. (zhruba v 10.30 hod.) budeme mít ve hvožd'anském kostele příležitost vyslechnout předvánoční vystoupení dětského sboru tamní základní školy.

Zajímavé internetové stránky

Dovolují si upozornit na zajímavé stránky www.apologia.cz jejichž autor, můj někdejší spolužák P. David Vopřada, se pokouší velice fundovaně a kultivovaně odpovídat na různé dotazy ohledně víry a objasňuje mnohé sporné záležitosti, vytykávané křesťanům. Stránky jsou zdrojem zajímavých informací a poučení, abychom svou víru lépe poznali a dovedli o ní hovořit i s druhými.

Úmysly mší svatých od 6. do 19. prosince 2010

Ranní mše sv.

R: Ne 8.15 hod.

R - farní kostel Povýšení sv. Kříže ve Starém Rožmitále

m: Čt 8.30 hod.

m - městský kostel sv. Jana Nepomuckého na náměstí

Večerní mše sv.

M: Út, St, 17.00 hod.

M - městský kostel sv. Jana Nep. na náměstí

M: Pá, So 18.00 hod.

M - městský kostel sv. Jana Nep. na náměstí

Po 6.12.	mše sv. není	Po 13.12.	mše sv. není
Út 7.12. M	Za rodinu Jeníčkovu a Veverkovu	Út 14.12. M	Za Mírka Roma, jeho rodiče a všechny d. v o.
St 8.12. M 18.00 !!!	Za Marii Trčkovou, obojí rodiče, bratra Adolfa a na poděkování za prokázané milosti v uplynulém roce	St 15.11. M	Za Karla Kozla a d. v o.
Čt 9.12. m	Za Josefa a Františku Drechslerovy a jejich rodiče	Čt 16.12. m	Za Vladimíra Bartoška, rodiče a rodiče Kafkovy
Pá 10.12. M	Za rodiče Kulovaných a dceru Marii	Pá 17.12. m 8.30!!!	Za Miloslava Muchnu a jeho rodiče Václava a Antonii Muchnovy
So 11.12. M	Za Oldřicha Ptáčka	So 18.12. M	Za M. Pechara, rodiče z obojí strany, vnuka Míšu, sourozence a d. v o.
Ne 12.12. R	Na poděkování za 75 let života s prosbou o další Boží požehnání	Ne 19.12. R	Za Josefa a Marii Suškovy, jejich syna a d. v o.

Pro vnitřní potřebu vydává Římskokatolická farnost Starý Rožmitál, Rybova 1, 262 42 Rožmitál pod Třemšínem ☎ 318 665 182. Uzávěrka příštího čísla je ve středu 15. 12. 2010. Redakce: P. Ivo Prokop, Ivana Hoyerová
Zpravodaj a jiné informace najdete i na internetových stránkách: www.localizations.cz/rozmital

FARNÍ ZPRAVODAJ

Římskokatolické farnosti Starý Rožmitál

Číslo 18 Ročník VII

5. prosince 2010

Svátky zasvěcené a nezasvěcené

Považuji za velice dobré, že pro většinu věřících katolíků je svěcení neděle opravdu důležitou věcí. Těšíme se na mši a snažíme se neděli prožívat v klidné a radostné pohodě. Když se z různých důvodů na mši nedostaneme, mrzí nás to, cosi nám schází a někdy to vnímáme jako závažné provinení.

Na straně druhé jsme si však trochu odvykli, že existují i jiné dny, které bychom měli slavit a v nichž by neměla scházet naše účast na mši svaté. Vždyť Pánu Bohu nepatří pouze neděle, ale i ostatních šest dnů. I v jiné dny než v neděli máme Nejvyššího chválit a připomínat si velké věci, které pro nás konal a koná. I v týdnů můžeme od něho z nebe obdržet mnoho dobrého. Katechismus katolické církve v článku 2193 říká: „V neděli a v jiné zasvěcené svátky se mají věřící zdržovat těch prací a těch činností, které jsou na překážku bohoslužbě a narušují radost, vlastní dnu Páně nebo náležitěmu odpočinku myslí i těla.“

Církev hovoří o tak zvaných zasvěcených svátcích, které sice nepřipadají na neděle, ale zaslouží si přesto stejně důstojnou oslavu. Církevní právo vyjmenovává jako zasvěcené svátky tyto dny (uvádím je podle pořadí v průběhu roku): Matky Boží Panny Marie (1. 1.), Zjevení Páně (6. 1.), sv. Josefa (19. 3.), Nanebevstoupení Páně, Těla a Krve Páně, sv. apoštolů Petra a Pavla (29. 6.), Nanebevzetí Panny Marie (15. 8.), Všech svatých (1. 11.), Neposkvrněného početí Panny Marie (8. 12.) a Narození Páně (25. 12.).

Biskupským konferencím byla dána možnost, aby především v zemích, kde na jmenované dny nepřipadá státem zaručené volno, počet těchto svátků s povinnou účastí na mši sv. omezily. U nás bylo toto oprávnění využito a biskupové rozhodli, že zasvěcenými svátky jsou pouze slavnost Matky Boží Panny Marie 1. ledna a Narození Páně 25. prosince. Ostatní uvedené svátky (k nimž naši biskupové přidali ještě slavnost sv. Cyrila a Metoděje a slavnost sv. Václava) jsou pouze doporučené, což značí, že věřící by se měl zúčastnit mše sv., ale není k tomu vázán „pod hříchem“.

Moudrý křesťan však neusiluje pouze o to, jak se s co nejmenší námahou vyhnout hříchu, ale ptá se, jak růst ve víře, lásce a naději. Táže se, ne co ještě smím udělat, aby mě Bůh nepotrestal, ale co mohu udělat, abych Boha potěšil a sobě prospěl. Křesťanský minimalismus, dělání jen toho, co je povinné, hledání co nejpohodlnější cestičky, nemůže vést k radosti a uspokojení.

Měli bychom tedy rozhodně využít možnost, přijmout Boží pozvání k eucharistii i o velkých svátcích, i když nepřipadnou na neděle. A také bychom k tomu měli vést i své děti, aby si zvykly, že Pán Bůh není jen nedělní záležitost. Je velice smutné, když v týdnů, při nějaké krásné slavnosti, kněz zůstane u oltáře sám, nepříjde žádný ministrant, a rodiče nepovzbudí své potomky, aby šli k oltáři a ani jim nejdou příkladem vlastní účastí na bohoslužbě.

Chťel bych tedy všechny vybídnout, aby, pokud je to jen trochu možné, přicházeli na mši i o svátcích, které sice nejsou povinné a zasvěcené, ale přesto velice důležité a krásné. Na mši nechodíme kvůli fari, kvůli plnění povinností, ale kvůli tomu, který nás zve – Kristu Ježíši – a kvůli sobě. Bůh nikoho nenechává odejít z kostela s prázdnou. V nejbližší době máme možnost uctít Neposkvrněnou Pannu Marii dne 8. prosince, tak tuto šanci využijme.

P. Ivo Prokop

Kázání P. Jiřího Reinsberga NIKOLAOS (Svátek svatého Mikuláše – 6. prosince)

Dobré jitro přeju. Víte, koho dneska je? Jmenoval se „Vítězství lidu“. Nikolaos. (Niké je vítězství a laos lid.) Dnes je svátek toho Nikolaose, který vzal opravdicky za své poselství, jež dostal. Proto se hezky hodí do doby přípravy na Vánoce, do adventu.

Lidé se starají, uklízejí (aby se potom zas mohlo všechno rozházet), to je pro ně příprava. Začne se napíkat, začne šilenství, které vyvolal obchod. Žene vás k tomu, abyste utráceli prachy, protože přece musíte dát dárek tomu, tomu a tomu. Protože on vám dá také dárek. Ztratila se podstata krásy dát dar, slavit něco darem. A právě to pochopil tenhle Nikolaos. Byl za svého mládí bohatý a věděl, že jsou lidé, kteří nemají. A udělal překrásnou věc, kterou se naučil od Krista Ježíše. Ten také kdysi v Káni přinesl lidem, kteří neměli, dar. A oni tehdy vůbec nevěděli, že je to od Něj a že je to dar.

Mikuláš udělal něco podobného. Věděl, že jsou lidé chudí. Věděl, že on má. Chtěl jim pomoci a nechtěl je znecitit, zarmoutit, okrást o hezký zážitek, tak si nejdřív zřídil malou detektivní kancelář. Když tak zjistil, že je někdo chudý, v noci se tam připlížil. V noci chodívají zloději, aby kradli. On chodil v noci, aby lidem dával. Když měli otevřené okno, hup, hodil tam prachy. Jestliže si pod oknem sušili třeba punčochy, tak do nich něco spadlo, jako to děláme my dneska dětem. Nebo to spadlo do boty, jako se to dnes dělá například ve Francii. Pomohl jim. A právě proto ho slavíme.

Když se dejme tomu tatík přizene večer a řekne: „Musím na tu školní schůzku, jak se můj potomek učí nebo neučí, ale musím si vyčistit boty,“ jde a vidí, že má řadu svých bot vyčištěnu. Tak tos udělal, milý mladíku, jako svatý Mikuláš! Když se přizene večer matka a řekne: „Lidi drahý, mám dělat večeri a ještě nemám od včerejška umyté nádobí,“ půjde ho mýt a ono bude umyté, utřené, uložené. Tak tos udělal jako svatý Mikuláš! To je pravý dobrý skutek. Takhle se dává.

V tom se mi nesmírně líbí, budete se divit, spisovatel Jaroslav Hašek. Ten jednou seděl v kavárničce (píše to o něm Eduard Bass) a viděl, jak si nějaký chudý student u mramorového stolu pod deskou rovná korunky, jestli mu stačí na kávu. Nebo jestli si ještě k tomu může koupit rohlík. Viděl, že je to chudý študák, nemá na to a je večer. Přišel k němu (Hašek nikdy nemluvil slušně) a povídá: „Co na mě tak čumíš, ty vole? To si myslíš, že ti zůstanu dlužnej ty prachy, cos mi pučil, ty blbče? Tady je máš!“ A dal mu paděšátkorunu. Nebyl mu dlužný nic. Šokoval ho dokonce surovostí a sprostotou, protože měl měkké a dobré srdce. A mám takový dojem, že když se Hašek dostavil k bráně nebeské, svatý Petr ukázal: Jenom dál. A Hašek najednou viděl, že ten, kterému nadával vůl, byl Ježíš Kristus. Obdaroval tak nádherně, že to nebylo vůbec vidět. A to je náplň naší cesty směrem k Vánocům.

Z knihy Probíhejte Jeruzalémem a sviťte. Vydalo Karmelitánské nakladatelství

Neposkrvněné početí Panny Marie (vznik a vývoj dogmatu)

8. prosince slaví celá západní církev slavnost Panny Marie počaté bez poskrvny dědičného hříchu. Mnoho věřících se domnívá, že neposkrvněné početí se týká způsobu, jak Panna Maria počala Ježíše Krista – z Ducha svatého, bez zásahu muže. To je ovšem omyl – jedná se tu o způsob, jak sama Panna Maria byla počata. Proto se také Neposkrvněné početí slaví právě 9 měsíců před svátkem Narození Panny Marie, které si připomínáme 8. září. Učení církve o neposkrvněném početí je výsledkem mnoha staletí vývoje, během nichž stále rostlo chápání úlohy Panny Marie v dějinách spásy. Je ale také výsledkem velkých teologických sporů.

Už Otcové prvních staletí rozvíjejí teologii Marie jako nové Evy. Poprvé se tento motiv objevuje u sv. Justina (asi 165) a je dále rozpracován sv. Irenejem (asi 200). Zvláště na Irenejově učení je dobře patrné, že v celé teologii Marie jde vlastně ve skutečnosti o Krista, Kristus je zde předkládán jako nový Adam, po jehož boku stojí nová Eva – Maria (srov. Ef 1, 10) Zároveň s teologií nové Evy v církvi na Východě i na Západě stále více roste vědomí Mariiny svatosti. Otcové ji často nazývají neporušenou, přesvatou, neposkrvněnou, přechistou, celou krásnou. Asi nejkrásnějším příkladem je dílo sv. Efréma (373), syrského teologa a básníka, jehož hymny o Panně Marii hojně používá východní liturgie.

Přibližně začátkem pátého století se začíná, zejména zásluhou sv. Augustina (430), přesněji formovat nauka o dědičném hříchu. Je to odpověď na blud Pelagia, který tvrdil, že člověk je schopen dosáhnout svatosti vlastním úsilím pomocí nauky Písma a dobrého příkladu, daného Ježíšem Kristem. Na to Augustin namítá, že lidská přirozenost je sama o sobě poznamenaná hříchem a pouze

vnitřní dotek uzdravující milosti ji může přivést k Bohu. Dědičný hřích je pak podle Augustina právě to zranění naší přirozenosti, které volá po uzdravení Boží milostí. Každý člověk se rodí jako hříšný a teprve pak může být Kristem spasen.

Samozřejmě si teologové hned potom začali klást otázku, jak tomu bylo s dědičným hříchem u Marie. Byla mu také podrobena? Zprvu většina teologů odpovídá na tuto otázku spíše kladně. Až do středověku byla totiž značně rozšířena domněnka, že dědičný hřích souvisí s pohlavním stykem a potomstvu se předává plozením. Tak by Maria od něj nemohla nikterak být uchráněna, protože byla počata jako každý jiný člověk. Řešením tohoto problému bylo vymezení dědičného hříchu jako ztráty posvěcující milosti, kterou Bůh původně pro člověka zamýšlel. Adam ztratil svým hříchem milost nejen pro sebe, ale i pro všechny své potomky. Milost se nedědí, lidé se rodí bez posvěcující milosti (to právě je dědičný hřích) a teprve pak mohou být Božím zásahem jednotlivě omilostněni. Dědičný hřích tedy nesouvisí přímo s pohlavním stykem a není žádný důvod, proč by Bůh nemohl nějakého člověka svým zvláštním zásahem omilostnit už v samotném okamžiku početí. (Tímto způsobem zdůvodňoval neposkrvněné početí Eadmer (†1124), žák sv. Anselma. Tvrdil, že to bylo pro Boha možné, bylo to vhodné, a proto to Bůh učinil – potuit, decuit, fecit.)

Vážnějším problémem, se kterým si nemohly poradit celé generace středověkých teologů včetně takových „kapacit“, jako byl sv. Bernard, sv. Albert Veliký, sv. Bonaventura nebo sv. Tomáš Akvinský, byla slučitelnost skutečnosti neposkrvněného početí se všeobecnou potřebou spásy.

Všichni teologové se totiž domnívali, že kdyby Maria byla počata bez poskrvny dědičného hříchu, tj. v posvěcující milosti, nepotřebovala by už být Kristem vykoupěna. Shodně tedy zastávali názor, že Maria byla sice počata s hříchem, ale ihned po početí byla Bohem očištěna a posvěcena.

Teprve františkán bl. Jan Duns Scotus tento zdánlivě neřešitelný problém překonal svou myšlenkou anticipovaného vykoupění. Maria podle něj díky svému přirozenému původu podléhala zákonu hříchu jako každý jiný člověk. Také ona potřebovala vykoupění, stejně jako všechny ostatní Adamovy děti. Zvláštním Božím zásahem byla však uchráněna poskrvným hříchu, takže vstoupila do života už ve stavu milosti. I ona byla Kristem vykoupěna, ale dokonalejším způsobem než ostatní lidé, protože ona byla od hříchu osvobozena už předem, zatímco ostatní jsou zbavováni zranění již existujícího. Tento způsob vykoupění je jedinečnou výsadou, kterou Bůh udělil jako nezasloužený dar pouze Marii, protože se měla stát matkou Vykupitele.

Duns Scotus tedy dokázal překlenout zdánlivý spor mezi učením o všeobecné potřebě vykoupění a Mariiným osvobozením od dědičného hříchu. K závazné definici dogmatu o neposkrvněném početí však bylo ještě daleko. Následovalo více než pět staletí teologických sporů, při nichž často museli příliš horliví bojovníci za i proti učení o neposkrvněném početí být umírňováni papeži (např. Sixtus IV. (1471 – 1484) musel zakázat vzájemné censurování sporných stran).

Teprve r. 1854 povýšil papež Pius IX. tuto nauku na dogma bulou Ineffabilis Deus. Říká se v ní: „...nejblahoslavenější Panna Maria byla v prvním okamžiku svého početí jedinečnou milostí a výsadou všemohoucího Boha vzhledem k zásluhám Ježíše Krista, spasitele lidského pokolení, uchována prosta vší poskrvny dědičného viny.“

Pro úplnost je třeba připomenout, že táž nauka je rozvedena i v dalších církevních dokumentech, zejména v dokumentech II. vatikánského koncilu (např. LG 53, LG 56, SC 103) a v encyklice Jana Pavla II. Redemptoris Mater.

Je zajímavé, že zatímco se teologové po dlouhá staletí s myšlenkou neposkrvněného početí nemohli uspokojivě vyrovnat, prostí lidé neměli s vírou v ně žádné větší potíže, fakticky byla tato víra v církvi přítomna už od prvních dob křesťanství.

Na Východě spadají nejstarší doklady o slavení svátku Mariina početí do 7. století, na Západě je prokazatelné jeho slavení v 11. století v Anglii a ve 12. století byl zaveden v Lyonu. Koncem 17. století už byl rozšířen po celé církvi a papež Klement IX. jej roku 1708 povýšil na zasvěcený. V pokoncilní liturgii jej slavíme jako slavnost.

Až si tedy budeme letos na začátku adventu Mariino neposkrvněné početí připomínat, zkusme se zamyslet, má-li nějaký dopad také na náš vztah k Panně Marii a na její vztah k nám. Je snad Maria pro svou bezhříšnost od nás hříšníků nějak vzdálená, oddělená, úplně jiná než my? Tak by to bylo, kdyby klíčem k pochopení člověka byl hřích. Ale celá křesťanská nauka jasně ukazuje, že hřích vešel do stvořeního světa jako něco cizorodého, původně nezamýšleného. „Normálním“ stavem člověka není hřích, ale svatost, a Maria je tedy v tomto smyslu „nejnormálnější“, „nejlidštější“ z lidí. Právě proto, že je bez hříchu, má tím větší porozumění pro nás hříšníky a pro naše slabosti.